

INFORME NÚM. 17/2008 SOBRE EL L'AVANTPROJECTE DE L'ORDRE DE LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I CULTURA DE XX DE XXXX DE 2009, PER LA QUAL ES REGULEN ELS PROGRAMES DE QUALIFICACIÓ PROFESSIONAL INICIAL DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

1. FETS

La Conselleria d'Educació i Cultura va presentar el 12 de desembre al Consell Escolar de les Illes Balears, l'Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de XX de XXXX de 2009 per la qual es regulen els programes de qualificació professional inicial a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en compliment de l'article 6 del decret legislatiu 112/2001, de 7 de setembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de consells escolars de les Illes Balears, i va sol·licitar-ne l'informe preceptiu per tràmit ordinari en data 12/12/2007.

En la mateixa data, la secretaria del CEIB va remetre l'avantprojecte de l'ordre als consellers i a les conselleres per al seu coneixement i estudi i en sol·licitud d'aportacions fins al dia 12/01/2009 d'acord amb l'article 38.2 del Reglament del CEIB.

A la reunió de la Comissió Permanent del CEIB de data 16/12/2008 es va acordar encarregar l'estudi de l'ordre i l'elaboració de l'informe 17/2008 a la Comissió Específica d'Ordenació i Innovació del Sistema Educatiu i nomenà ponent al conseller Sr. Manel Perelló Beau. També es fixà la data de la primera reunió de la Comissió específica d'Ordenació i Innovació del sistema educatiu, pel dia 14/01/2009.

Dins el període establert varen presentar aportacions al projecte de decret els consellers i conselleres següents: FETE-UGT, Cooperativa d'Ensenyaments, STEI-i i el conseller Sr. Manel Perelló.

La Comissió Específica d'Ordenació i Innovació del Sistema Educatiu es va reunir els dies 14 i 22 de gener de 2009 per tal de debatre, amb profunditat, les aportacions rebudes. Recollides, per part de la ponent, les matisacions i modificacions consensuades per la majoria dels membres de la comissió específica, s'acordà elevar l'informe a la Comissió Permanent.

A la Comissió Permanent celebrada el dia 29 de gener de 2009, el ponent va exposar el contingut de l'informe en base a les aportacions consensuades o aprovades per majoria a les reunions de la Comissió Específica d'Ordenació i Innovació del Sistema Educatiu. Després del debat pertinent, integrades les modificacions a l'esborrany i aprovades per majoria, es decidí elevar l'esborrany d'informe al Ple del Consell Escolar.

En data 30 de gener la secretaria del CEIB, d'acord amb l'article 43 del Reglament del CEIB, va remetre l'informe als consellers i a les conselleres per al seu coneixement i estudi i s'obrí un termini de presentació d'esmenes que finalitzava l'11 de febrer, posteriorment es modificà el termini de finalització que passà al 17 de febrer.

Dins d'aquest termini no es va presentar cap esmena.

A la reunió del Ple extraordinari celebrat dia 20 de febrer de 2009, el ponent va exposar el contingut de l'informe. Finalment s'aprovà l'informe i es considera com a definitiu el següent

INFORME

2. ANTECEDENTS

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, regula en l'article 30 els programes de qualificació professional inicial, destinats a alumnes més grans de setze anys que no hagin obtingut el títol de graduat en educació secundària obligatòria, amb l'objectiu que puguin aconseguir competències professionals pròpies d'una qualificació de nivell 1 associada al Catàleg nacional de qualificacions professionals, així com el de facilitar la inserció laboral i ampliar les competències bàsiques perquè puguin prosseguir els estudis.

La Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les qualificacions i de la formació professional, crea el Catàleg nacional de qualificacions professionals i ordena un sistema integral de formació professional, qualificacions i acreditació, que pretén respondre amb eficàcia i transparència a les demandes socials i econòmiques a través de les diverses modalitats formatives.

El Reial decret 1538/2006, de 15 de desembre, estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu i el Reial decret 1631/2006, de 29 de desembre, estableix els ensenyaments mínims corresponents a l'educació secundària obligatòria, i regula les mesures d'ordenació dels programes de qualificació professional inicial.

El Reial decret 1128/2003 de 5 de setembre, modificat pel Reial decret 1416/2005 de 25 de novembre, regula el Catàleg nacional de qualificacions professionals. Als articles 2 i 3 se n'expliciten la naturalesa, la finalitat i les funcions, com a instrument que ordena les qualificacions i constitueix la base per elaborar l'oferta formativa susceptible de reconeixement i d'acreditació amb validesa en tot l'estat.

El Decret 67/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària a les Illes Balears.

L'article 19 del Decret 73/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 192, de 2 de juliol), disposa que la consellera d'Educació i Cultura mitjançant l'Ordre corresponent ha d'establir els programes de qualificació professional inicial.

Tot i que l'ordre de desenvolupament d'aquests programes provinent de l'estat es va publicar el setembre del 2007, no ha estat fins ara que la Conselleria d'Educació i Cultura ha elaborat la seva ordre, per la qual es regulen els programes de qualificació professional inicial a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Aquest retràs es pot haver degut a la novetat dels programes i a la dificultat per concretar l'enfocament que cal donar-los.

Durant l'etapa d'educació secundària obligatòria, els programes de qualificació professional inicial es conceben com una alternativa per dotar de l'adequada flexibilitat el sistema educatiu i orientar, primordialment, l'alumnat amb dificultats en el procés de formació escolar, de manera que aquells alumnes que els cursin amb aprofitament puguin conciliar una qualificació professional i competències bàsiques de caràcter general, mitjançant una adaptació dels continguts, dels ritmes i de l'organització escolar. Aquests programes destinats a l'alumnat que no hagi obtingut el títol de graduat en educació secundària obligatòria suposen la possibilitat d'obtenir una qualificació professional de nivell 1, així com l'opció d'obtenir el títol esmentat, mitjançant la superació d'uns mòduls de caràcter voluntari una vegada superats els mòduls obligatoris.

L'avantprojecte d'ordre va ser presentat al CEIB, en compliment de l'article 6 del decret legislatiu 112/2001, de 7 de setembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de consells escolars de les Illes Balears, i va sol·licitar-ne l'informe preceptiu per tràmit ordinari en data 14/12/2007.

3. CONTINGUT DEL PROJECTE DE DECRET

L'avantprojecte de l'Ordre de la consellera d'Educació i Cultura per la qual es regulen els programes de qualificació professional inicial a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears consta de vint-i-dos articles, tres disposicions addicionals, una disposició transitòria única, dues disposicions finals, i dos annexos.

El contingut de l'ordre ve distribuït del mode següent:

- Article 1:** Objecte i àmbit d'aplicació.
- Article 2:** Finalitat
- Article 3:** Principis
- Article 4:** Objectius.
- Article 5:** Destinataris
- Article 6:** Requisits d'accés
- Article 7:** Procediment d'accés
- Article 8:** Modalitats
- Article 9:** Durada i estructura curricular
- Article 10:** Finalitat dels mòduls
- Article 11:** Horari i organització del programa
- Article 12:** Currículum
- Article 13:** Formació de grups
- Article 14:** Professorat
- Article 15:** Avaluació.
- Article 16:** Promoció.
- Article 17:** Certificació i titulació
- Article 18:** Memòria
- Article 19:** Entitats promotores
- Article 20:** Transport
- Article 21:** Oferta formativa
- Article 22:** Autorització per impartir els programes de qualificació professional inicial
- Disposició addicional primera:** Alumnat d'incorporació tardana
- Disposició addicional segona:** Supervisió
- Disposició addicional tercera:** Adscripció
- Disposició transitòria única:**
- Disposició final primera.** Competència de desplegament
- Disposició final segona.** Entrada en vigor.
- Annex I** que conté els Currículums dels mòduls de caràcter general i els Aprenentatges instrumentals bàsics
- Annex II** que conté l'organització dels programes de qualificació professional inicial

4. CONSIDERACIONS I RECOMANACIONS GENERALS

A) Considerem que és necessari estendre l'oferta de PQPI al major nombre possible de centres i donar el màxim de divulgació a aquest Programa, tant per part de la Conselleria com per part dels propis centres.

B) Així mateix, seria bo que l'ordre s'inclouï una introducció on es parli de l'objectiu i dels destinataris d'aquest Programa, atès que es preveuen dos perfils diferents.

5. CONSIDERACIONS I PROPOSTES SOBRE L'ARTICULAT

Article 6. Requisits d'accés

Es proposa afegir al punt 2 de l'article:

- 6.2. Després d'excepcionalment **“no més d'un 15% de l'alumnat de cada grup”** per referir-se a l'alumnat de 15 anys que cursi aquest programa.
6.2 Entre els requisits a tot l'alumnat **“ una entrevista prèvia”**

El punt 2 de l'article 6 quedaria redactat de la següent manera:

6.2 Excepcionalment, **no més d'un 15% de l'alumnat de cada grup**, i amb l'acord de l'alumne i dels pares o tutors, aquesta edat es pot reduir a quinze anys, complits fins al 31 d'agost de l'any de l'inici del programa, per aquells que, una vegada cursat segon curs d'educació secundària obligatòria, no estiguin en condicions de promocionar a tercer i hagin repetit ja una vegada en l'etapa. En tot cas, la seva incorporació ha de requerir l'avaluació tant acadèmica com psicopedagògica de l'alumne, l'informe del Departament d'Inspecció Educativa, **una entrevista prèvia** i el compromís per part de l'alumne de cursar els mòduls de caràcter voluntari. El centre educatiu ha de fer el seguiment per tal que es compleixi realment aquest compromís.

D'altra banda, consideram que cal agilitzar el procés de posada en marxa d'aquests programes i una major concreció en els informes psicopedagògics, que signifiquin una orientació i ajut per l'equip educatiu.

Article 8. Modalitats.

Es proposa modificar a l'apartat 1) les condicions en que l'alumnat de 18 anys cursaria els mòduls voluntaris

L'apartat quedaria amb el següent redactat:

“Que l'alumnat de 18 anys que ha iniciat el Programa en un centre de secundària el pugui finalitzar els mòduls voluntaris allà mateix.”

Article 9. Durada i estructura curricular.

Es proposa afegir just després de la darrera frase al punt 9.2 c) el redactat següent:

“Els centres educatius que imparteixen els mòduls a i b del programa, per donar continuïtat, tindran preferència per impartir els mòduls voluntaris conduents a l'obtenció del títol de secundària obligatòria”

Article 10. Finalitat dels mòduls

Es proposa afegir al punt 10.2 el següent:

“L'equip docent valorarà la seva definició i desenvolupament en funció de les característiques pròpies del programa, les possibilitats d'oferta, i les pròpies característiques de l'alumnat. Se realitzaran preferentment dins de l'últim trimestre del curs, amb una durada màxima de 160 hores. Així mateix, en el cas d'alumnes majors de 18 anys i que acrediti experiència laboral prèvia, relacionada amb el programa, es podrà tenir en compte la possibilitat de la convalidació de les FPE. L'equip docent valorarà si la convalidació es total o parcial”

Es proposa afegir al punt 10.6 la següent aclaració de la capacitat dels centres per ampliar els mòduls d'Ampliació de competències :

“El mòdul Ampliació de competències ha de servir per desenvolupar competències en llengua estrangera o informàtica. El centre educatiu o l'entitat promotora ha de decidir quin dels dos mòduls ofereix, tenint en compte les característiques del perfil professional del programa.

En el cas que algun centre vulgui oferir competències en una altra matèria **que s'adaptin més bé a les caraterístiques i necessitats del seu alumnat** ha de demanar autorització prèvia a la Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent.”

Article 13. Formació de grups.

Es proposa afegir al punt 13.1:

“En Les modalitats Aula professional i Taller professional el nombre d'alumnes per grup ha de ser d'un mínim de vuit i d'un màxim de quinze alumnes. **Atesa la tipologia i el tamany del centre el mínim podrà ser de cinc**”

Article 14. Professorat.

- A l'apartat primer on es diu “1. Per impartir els mòduls específics professionals establerts a l'article 8.2...” ha de dir “1. Per impartir els mòduls específics professionals establerts a l'article 9.2...”

- Es proposa afegir al final de l'apartat 1 “... i pot impartir també el mòdul Tutoria i el mòdul d'ampliació de competències”

En base a les dues propostes l'apartat 1 quedaria amb el següent redactat:

1. Per impartir els mòduls específics professionals establerts en l'article 9.2.a.1 s'han d'exigir els mateixos requisits de titulació i formació exigits per impartir ensenyaments de formació professional en l'article 95 de la Llei orgànica 2/2006, d'educació, i han de quedar especificats en la resolució per la qual s'estableixi el currículum de cada perfil. El professorat dels mòduls específics és l'encarregat de fer el seguiment del mòdul Formació pràctica en empreses i pot impartir també el mòdul Tutoria i el mòdul d'ampliació de competències.”

- Es proposa suprimir “**si és possible**” a l'apartat 2, que quedaria amb el següent redactat.

14.2. “Per impartir el mòdul Aprenentatges instrumentals bàsics és necessari estar en possessió de la titulació establerta en l'article 93 de la Llei orgànica 2/2006, d'educació. Aquest mòdul ha de ser impartit per un mateix docent que pot impartir també el mòdul Tutoria i el mòdul Ampliació de competències. El mòdul Orientació laboral ha de ser impartit pel professorat de l'especialitat de Formació i orientació laboral i, en absència d'aquest, pel professor/tutor. En tot cas, han de tenir preferència els docents que acreditin experiència i formació en l'atenció educativa de l'alumnat al qual es dirigeixen aquests programes.”

- Es proposa substituir a l'apartat 5 i que quedi amb la següent redacció:

14.5. 'La Conselleria d'Educació i Cultura establirà els mitjans i mecanismes necessaris per assegurar que el perfil professional del professorat asseguri el domini dels coneixements i de les tècniques relacionades amb el perfil del programa"

Consideram que l'apartat 3 hauria de recollir que els mestres de primària que acreditin experiència i formació en l'atenció educativa de l'alumnat al qual es dirigeixen aquests programes podran impartir-los.

Afegir Nou Article 15. Equip docent i tutoria.

En els Programes de Qualificació Professional Inicial regulats per la present Ordre, es constituirà un equip docent coordinat per un dels seus membres, que amb caràcter general serà alhora el tutor del grup d'alumnes, que es responsabilitzarà de la programació, del seu desenvolupament i valoració. Les funcions d'aquest equip educatiu seran, entre d'altres, les següents:

- a) Elaborar la programació anual o programació didàctica partint del currículum establert**
- b) Desenvolupar i fer el seguiment de tot el procés d'ensenyament - aprenentatge.**
- c) Realitzar l'avaluació de l'alumnat.**
- d) Elaborar la memòria final.**

La tutoria de l'alumnat d'aquest programa es definirà i realitzarà de forma personal, individualitzada i contínua. Comptarà amb l'assessorament especialitzat i prioritari del Departament d'orientació i serà compartida per tot el professorat participant, que exercirà aquesta tutoria al llarg de tot el programa i cada una de les seves fases. El tutor mantindrà una relació fluïda i regular amb les famílies.

Durant la realització de la formació pràctica en centres de treball s'explicarà|comptarà amb un tutor d'empresa que informarà l'equip educatiu sobre l'evolució de l'alumne i la consecució dels objectius establerts en cada programació.

Article 15 (a partir d'ara 16). Avaluació.

Es proposa afegir al punt 15.1:

“L'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat ha de ser contínua, formativa i personalitzada...”

Es proposa modificar al punt 15.1, allà on diu, “i s'ha de realitzar tenint com a referència la situació inicial..” per:

“Es realitzarà prenent com a referència la seva situació inicial recollida en un informe que reflecteixi els resultats de l'avaluació psicopedagògica que realitzi el centre abans de començar el Programa, els criteris d'avaluació establerts en el currículum i els introduïts per l'equip educatiu en les programacions didàctiques”.

Es proposa substituir al punt 15.3, “S’han de realitzar, almenys, tres sessions d’avaluació al llarg de cada un dels cursos de desenvolupament de cada programa”, per:

“Se celebraran almenys tres sessions d’avaluació durant cada un dels cursos de desenvolupament del Programa, dels resultats del qual es donarà informació a l’alumne/a i, en el seu cas, a la seva família o tutor/a legal per tal de que coneguin el grau de consecució dels objectius marcats. En aquesta informació es donarà caràcter rellevant a les actituds i als comportaments conseqüents amb la finalitat dels Programes”

Es proposa eliminar la darrera frase de l’article 15, **“sempre que així ho consideri l’equip educatiu a la sessió d’avaluació final ordinària”**.

Article 21 (a partir d’ara 22). Oferta formativa.

Es proposa afegir un apartat (serà el 2) nou a l’article 21 que passaria a tenir tres apartats i quedaria així:

Article 21 Oferta formativa

1. La Conselleria d’Educació i Cultura ha de definir anualment l’oferta formativa en funció de les demandes del mercat de treball, de la disponibilitat de qualificacions de nivell 1 del Catàleg nacional de qualificacions professionals, de la disponibilitat de famílies professionals, de la necessitat de resposta a l’alumnat amb risc d’abandonament i de necessitats educatives especials.
2. **La definició d’aquesta oferta tindrà en compte els següents criteris:**
 - **Augmentar i modular l’oferta formativa perquè la major part possible de l’alumnat pugui cursar en el seu centre algun d’aquests programes.**
 - **Ofertar modalitats de programes dirigides a satisfer les necessitats personals, socials i educatives de l’alumnat.**
 - **Ofertar programes específics per a l’alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu que, tenint un nivell d’autonomia personal i social que els permeti accedir a un lloc de treball, no puguin integrar-se a una modalitat ordinària.**
 - **Planificació de l’oferta formativa, tenint en compte les necessitats socioeducatives de la zona o entorn, amb la participació dels agents socials i educatius, per millorar la inserció laboral de l’alumnat.**

- Establir mesures de coordinació entre l'oferta formativa i modular dels programes de qualificació professional inicial i els cicles formatius de grau mitjà, per adequar i garantir la formació sociolaboral en la mateixa família i cicle professional”
- 3. La Conselleria d'Educació i Cultura ha de facilitar els recursos necessaris per assegurar el desenvolupament dels programes.

Article 22 (a partir d'ara 23). Autorització per impartir els programes de qualificació professional inicial.

El CEIB considera que a l'article referit a l'autorització per impartir els PQPI malgrat la Conselleria d'Educació i Cultura publiqui cada curs escolar els centres autoritzats a impartir programes de qualificació professional inicial, no s'ha d'oblidar que els centres concertats signen cada 4 anys els concerts educatius on hi ha la dotació de programes a desenvolupar, encara que anualment es faci una revisió. Els centres concertats no haurien de tenir aquesta incertesa no prevista als concerts educatius.

6. CONSIDERACIONS SOBRE L'ANNEX 2: Organització dels programes de qualificació professional inicial.

Consideracions sobre la modalitat d'Aula Professional:

Les 4 setmanes de FPE queden massa tancades; amb això ens podem trobar amb els següents problemes: 1) – Si hi ha dies de festa, o l'alumne està malalt; no es podran complir les 160h. Previstes (se hauria de donar més marge per evitar incidents amb la data de acabament del curs o, a la resolució de les ordres de principi de curs es tendria que remarcar que excepcionalment els alumnes que formin part dels programes PQPI podran allargar el període de FPE fins el 30 de juny).

Consideracions sobre els mòduls conduents a la titulació de graduat en ESO:

Aquest horari pot causar problemes amb el transport escolar i de funcionament de centre. Per compensar l'horari fins a les 32 h lectives es podria afegir un mòdul d'ampliació professional optatiu per el centre de 8 h setmanals.

Referent a la informació que existeix a la pàgina de la conselleria sobre les proves d'accés, si aquestes es segueixen realitzant dins el mes de maig, els alumnes que acabin el programa el mes de juny no es podran beneficiar-se de la exempció de la part específica corresponent, ni de les notes del PQPI per les altres parts.

7. CONSIDERACIÓ FINAL.

El Consell Escolar de les Illes Balears, reunit en sessió plenària el 20 de febrer de 2009, aprova, **per majoria absoluta** dels consellers i conselleres presents en el moment de la votació, aquest informe 17/2008. El resultat de la votació va ser **de 26 vots a favor, 0 vots en contra i 2 vots en blanc**, la qual cosa faig constar als efectes del que estableix l'article 6 de la Llei de consell escolars de les Illes Balears.

Palma, vint-i-quatre de febrer de 2009.

EI SECRETARI,

EI PRESIDENT,

Mateu Tomàs Humbert

Pere Carrió Villalonga